

Miljøgodkendelse af kvægproduktionen på ejendommen, Solevadvej 35, 5690 Tom- merup, Cvr.nr. 30960193

27. september 2010
Sags id: 08/11062

Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Kontaktperson: Dorthe Toft
E-mail: dorto@assens.dk
Dir. tlf.: 64746877

www.assens.dk

1. Indledning	3
2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse og dispensation fra afstandskrav til vandboring	4
3. Vilkår for godkendelse	5
4 Retsbeskyttelse.....	12
5 Bortfald	12
6 Offentliggørelse.....	12
7 Klagevejledning	12
8 Miljøvurdering	15
Formål	15
Produktions- og ejerforhold	16
Husdyrbruget.....	17
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	17
Landskabelige forhold	18

Drift.....	18
Energiforbrug	18
Vandforbrug	18
Spildevand	19
Gødningsproduktion og -opbevaring	19
Ammoniaktab fra stald og lager	20
Påvirkning af naturområder med ammoniak	21
Staldlugt	22
Transport.....	23
Lys.....	25
Støj	25
Fluer.....	25
Rotter	25
Udbringningsarealer	26
Høring af Odense Kommune	27
Nitrat til overfladevand	27
Nitrat til grundvand	28
Fosfor	28
Vurdering af næringsstoffernes påvirkning	29
Skrånende arealer.....	29
§ 3-områder	29
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	30
Foder	31
Staldindretning	32
Forbrug af vand og energi	32
Energibesparende foranstaltninger.....	32
Vandbesparende foranstaltninger	33
Opbevaring/behandling	33
Udbringning	33
Assens Kommunes vurdering af BAT	34
0-alternativ	34
9 Sammenfatning	34
10 Partshøring og offentlighed	34

1. Indledning

Emne	Data
Ansøger	Ivan Schmidt Nielsen
Virksomhedens adresse	Solevadvej 35, 5690 Tommerup
Matrikelnummer	2m m.fl. Solevad By, Verninge
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med malkekvæg
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
Ejer	Ivan Schmidt Nielsen, Solevadvej 35, 5690 Tommerup
CHR-nummer	60898
CVR-nummer	30960193
Kontaktperson	Ivan Schmidt Nielsen, tlf. 64751399, mobil: 20151398
Rådgiver/konsulent	Ejler Petersen, Centrovic, tlf. 63407126
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune

Assens Kommune har d. 10. marts 2008 elektronisk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af en omlægning og udvidelse af dyreholdet på Solevadvej 35, 5690 Tommerup. Der er søgt om miljøgodkendelse til ændring af dyreholdet fra 433 dyreenheder (DE) bestående af 180 årskøer, 230 årsopdræt, 25 ammekøer, 3500 slagtesvin til 587,8 DE bestående af 328 årskøer og 328 årsopdræt af stor race efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Udvidelsen ønskes i to etaper: Første etape planlægges udført inden to år fra godkendelsesdatoen med en udvidelse til 414,3 DE i form af 230 køer med 235 årsopdræt. Al husdyrgødningen udbringes på ejede og forpagtede arealer. Der ønskes opført ny kostald og ny gyllebeholder med fast overdækning. Anden etape planlægges gennemført senest 5 år fra godkendelsesdatoen til en produktion på 587,8 DE (328 årskøer + 328 årsopdræt), hvor 175 DE gylle skal afsættes. I denne etape skal der ikke bygges, men besætningen alene udvikles til maksimal udnyttelse af den investerede stald fra første etape. Der planlægges p.t. for afsætning til biogasanlæg for de 175 DE. Der søges samtidig dispensation fra afstandskravet på 25 meter fra stald til privat vandboring.

Ejendommen, Solevadvej 35 ejes og drives af Ivan Schmidt Nielsen.

Der er tidligere meddelt en miljøgodkendelse til ejendommens svine- og kvægproduktion i 2005. Denne afgørelse blev påklaget. Klagesagen blev afgjort d. 30. maj 2009 af Miljøklagenævnet. Miljøklagenævnet ændrede godkendelsen fra 2005 til en midlertidig 2-årig godkendelse og pålagde Ivan Schmidt Nielsen at indsende et projekt til godkendelse senest d. 30. august 2009. I projektet skulle ansøger angive en ny placering af kalvehytter og ensilageplads mindst 50 meter fra nabobeboelse. Der skulle gøres rede for afledning af tagvand og overfladevand fra befæstede arealer. Den 10. august 2009 modtog Assens Kommune et revideret projekt. Ved gennemgang af projektet vurderede Assens Kommune, at der i passende omfang var taget højde for Miljøklagenævnets afgørelse. På det foreliggende grundlag udarbejdes denne miljøgodkendelse. Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen, der sammen med besigtigelsen på stedet, samt den efterfølgende miljøvurdering, der danner forudsætningerne for meddelelsen af denne miljøgodkendelse. Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal alle medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderlige miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse og dispensation fra afstandskrav til vandboring.

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion på 328 årskøer og 328 årsopdræt, stor race, svarende til 587,8 dyreenheder (DE) på ejendommen, Solevadvej 35, 5690 Tommerup, matr.nr. 2m m.fl. Solevad By, Verringe. Udvidelsen og ændringen vil foregå i 2 etaper: Første etape: Nyt staldbyggeri samt opførelse af ny gylletank. Dyreholdet opbygges til 414,3 DE i form af 230 køer med 235 årsopdræt. Al husdyrgødningen ud-

bringes på ejede og forpagtede arealer. Anden etape: Yderligere udvidelse til 587,8 DE (328 årskøer + 328 årsopdræt), hvor 175 DE gylle skal afsættes. I denne etape skal der ikke bygges, men besætningen alene udvikles til maksimal udnyttelse af den investerede stald fra første etape. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato. Vilkårene 3.1.5 og 3.1.6 om placering af ensilageplads og kalvehytter og vilkår 3.7.1 om afledning af overfladevand er gældende uanset, at den ansøgte udvidelse og nybyggeri ikke gennemføres. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og lovebekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse.

Der meddeles hermed også dispensation fra afstandskrav på 25 meter til privat vandboring. Dispensationen meddeles med hjemmel i § 9 stk. 3 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Der skal indhentes tilladelser efter anden relevant lovgivning, herunder byggeloven, inden godkendelsen tages i brug.

Miljøgodkendelsen skal efter § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra dato. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgningsskema med skemanummer 1824 af 10. marts 2008, version 4, indsendt 8. juli 2010 og tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3. Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningmaterialet og miljøvurderingen med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love, bekendtgørelser og regulativer – også

selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

- 3.1.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 3.1.4 Ventilationsanlægget skal vedligeholdes, så effekten altid er optimal, og så unødigt støj undgås.
- 3.1.5 Kalvehytter skal placeres mindst 50 meter fra nabobeboelse og 30 meter fra naboskel. Dette vilkår skal overholdes senest d. 1. februar 2011.
- 3.1.6 Ensilagepladsen skal placeres mindst 50 meter fra nabobeboelse og 30 meter fra naboskel. Dette vilkår skal overholdes senest ved høst 2011.
- 3.1.7 Der skal være en mur imellem stald og oplagsrum, som indrettes i den nordlige ende af den nye stald, således at afstandskravet på 30 meter fra stald til naboskel overholdes.
- 3.1.8 Der skal foreligge landinspektørpåtegnet opmåling, som viser, at afstandskravet til naboskel overholdes.
- 3.1.9 Vandet fra boringen DGU nr. 145.2119 må ikke benyttes i husholdningen. Da ejendommen er tilsluttet vandværket, skal vand herfra benyttes i husholdningen. Vilkåret skal være efterkommet senest et år efter godkendelsen er meddelt.

3.2 Årsproduktion

- 3.2.1 Kvægbruget må drives med et dyrehold på maksimalt 587,8 dyreenheder (DE), bestående af 328 årskøer og 328 årsopdræt, stor race.
- 3.2.2 Anden etape af udvidelsen må først foretages, når der foreligger bindende afsætningsaftaler for gylle til enten biogasanlæg eller aftalearealer. Aftalearealer skal være vurderet eller godkendt efter § 16 i husdyrbrugsloven.
- 3.2.3 Der tillades et udsving på op til 10 % i antallet af køer og opdræt henover året, så længe det maksimale antal dyreenheder ikke overskrides.

3.3 Ammoniakemission og -reducerende tiltag

- 3.3.1 Den nye kostald skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb jf. Miljøstyrelsens tekno-

- logi- og staldsystem med tilsvarende eller lavere ammoniakfordampning.
- 3.3.2 Gulvet i kostalden skal skrubes mindst 12 gange i døgnet.
- 3.3.3 Ammoniakemissionen fra stald og lager må ikke overstige 3472 kg N/år. Beregningsgrundlag og –metode skal svare til den, der er anvendt i ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk.
- 3.3.4 Mindst 90 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud i marken og nedpløjes.
- 3.4 Lugt**
- 3.4.1 Hvis der efter Assens Kommunes vurdering opstår lugtgener, der er større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Assens Kommune meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger.
- 3.5 Gødningsoptagelse og –håndtering**
- 3.5.1 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.5.2 Der skal altid være rådighed over opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneders produktion.
- 3.5.3 Gødning fra kalvebokse placeres på møddingsplads med afløb til gyllebeholder. Møddingen skal overdækkes, da der ikke er daglig tilførsel.
- 3.5.4 Den nye gyllebeholder placeres på matr.nr. 17g Brylle By, Brylle. Der skal plantes og stedse vedligeholdes beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning rundt om beholderen. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker og være plantet senest ét år efter gyllebeholderen er opført.
- 3.5.5 Beholderen skal graves så langt i jorden som muligt.
- 3.5.6 Den nye gyllebeholder skal være forsynet med fast overdækning.
- 3.5.7 Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

3.6 Transport

3.6.1 Transport til og fra anlægget skal foregå under størst mulig hensyntagen til omboende.

3.7 Spildevand og overfladevand

3.7.1 Ved ønske om udledning af tagvand fra stald og ikke forurenede overfladevand fra befæstede arealer til recipient (f.eks. dræn, vandløb, sø eller mose), skal Team Jord og Vand, Assens Kommune, (jordvand@assens.dk eller 64747511) kontaktes, inden byggeriet af ny stald skal gå i gang, da der skal søges særskilt om dette. Evt. krav, som stilles i byggetilladelse skal følges.

3.7.2 Afledning af overfladevand må ikke give anledning til problemer for tilgrænsende ejendomme.

3.7.3 Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.8 Energi- og vandforbrug

3.8.1 Der skal månedligt føres logbog over el- og vandforbrug.

3.8.2 Inden opførelsen af den nye stald skal en energikonsulent udarbejde en energirapport med henblik på at reducere energiforbruget på ejendommen. Rapporten skal kunne fremvises ved tilsyn.

3.9 Uheld og risici

3.9.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur, tlf. 64747511/29379137.

3.9.2 Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængelig på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden, Assens Kommune, senest d. 1. april 2011.

3.10 Støj

- 3.10.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A)(re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.10.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst én gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter den gældende vejledning fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.

3.11 Skadedyr

- 3.11.1 Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Som minimum skal det være i overensstemmelse

med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

- 3.11.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)
- 3.11.3 Rottebekæmpelse skal udføres af autoriseret skadedyr-bekæmper.

3.12 Støv

- 3.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.
- 3.12.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.

3.13 Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- 3.13.1 Påfyldning af vand i forbindelse med evt. brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn, vandløb eller søer.
- 3.13.2 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendt beholder. Tanke skal stå på et fast underlag.

3.14 Udbringningsarealer

- 3.14.1 Der må højst udbringes husdyrgødning på udbringningsarealerne svarende til 1,69 dyreenheder (DE)/ha.
- 3.14.2 Kvælstofnormen skal være reduceret med 5,5%.

Eller

Der skal etableres 7 % ekstra areal med efterafgrøder i forhold til efterafgrødegrundlaget, end det de generelle regler foreskriver. For arealer med ekstra efterafgrøder gælder samme regler for nedpløjning mv. som efterafgrøder etableret efter de generelle regler om plantedække.

- 3.14.3 Fosforoverskuddet må ikke overstige 2,2 kg P/ha/år.
- 3.14.4 På mark 35-1 (matr. 42a, Fangel By, Fangel) og mark 46-1 (matr.nr. 2a, Dannesbogårde, Bellinge) må der ikke ske jordbehandling eller udbringning af husdyrgødning. Se bilag 4
- 3.14.5 Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 m fra følgende naturområder: Natura 2000-områder, A- eller B-målsatte naturområder

omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt områder omfattet af husdyrlovens § 7.

- 3.14.6 Hvis dele af udbringningsarealerne i Odense Kommune bliver udpeget som indsatsområde for nitrat, skal udvaskningen af nitrat fra rodzonen reduceres til højst 50 mg nitrat/l. Kravet skal være overholdt fra førstkomende planperiode efter offentliggørelse af kortlægningsresultatet fra Statens Miljøcenter Odense.

3.15 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 3.15.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 3.15.2 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. foder- og ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

3.16 Affald

- 3.16.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende erhvervsaffaldsregulativ i Assens Kommune og Fællesregulativ for farligt affald for kommunerne i Modtagestation Syddanmark I/S.
- 3.16.2 Animalsk affald herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse eller container, større dyr under kadaverkappe eller lignende, og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

3.17 Ændringer/ophør på virksomheden

- 3.17.1 Ændringer i ejerforhold og/eller ansvarsforhold skal straks meddeles til kommunen.
- 3.17.2 Drifts- indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 3.17.3 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.17.4 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme ensilageoplag, gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe til-

bageværende ensilagerester og husdyrgødning som gødning.

4 Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre, der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

5 Bortfald

Hvis godkendelsen ikke udnyttes, inden der er gået 5 år fra meddelelsesdatoen, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6 Offentliggørelse

Assens Kommune annoncerer miljøgodkendelsen d. 5. oktober 2010 i Folkebladet i Assens Kommune. Godkendelsen offentliggøres d. 29. september 2010 på Assens Kommunes hjemmeside, assens.dk, hvor godkendelsen med bilag kan ses under Miljø og natur, Landbrug.

7 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 84 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En evt. klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Assens Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i behandling af miljøgodkendelsen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klagen har opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Klagefristen udløber d. 2. november 2010 ved kontortids ophør.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. lovens § 90.

Venlig hilsen

Dorthe Toft
Agronom

Bilag:

1. Situationsplan
2. Udbringningsarealer
3. Marker som ikke må jordbehandles eller tilføres husdyrgødning.
4. Udvaskningsberegninger

Meddelelse om afgørelsen er sendt til:

Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité	Mølløvænget 2	5492 Vissenbjerg	johannesjacobsen@webspeed.dk, toni.reese@get2net.dk
Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen	Fuglebakken 43	5610 Assens	sydfyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Miljøcenter Odense	Ørbækvej 100	5220 Odense SØ	post@ode.mim.dk (hele afgørelsen)
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 4	7182 Bredsten	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Frode Thorhauge	Brabækvej 147	5550 Lange-skov	f.thorhauge@newmail.dk
Dansk ornitologisk Forening			natur@dof.dk,

			assens@dof.dk
Ejler Petersen, Konsulent i Centrovic	Damsbovej 11	5492 Vissenbjerg	ejp@centrovic.dk
Jacob Eland	Solevadvej 7	Solevad	5690 Tommerup
Britt Tank	Schützenallee 20	30982 Patten-see	TYSKLAND
Birgit Rasmussen	Solevadvej 29		5690 Tommerup
Marina Reersø Larsen og Arne Larsen	Solevadvej 31		5690 Tommerup
Aase Marie Nielsen	Solevadvej 33		5690 Tommerup
Ivan Schmidt Nielsen	Solevadvej 35		5690 Tommerup
Ejerne af Solevadvej 37			
Ulla og Børge Nielsen	Dr. Priemes Vej 7, 1. th		1854 Frederiksberg C
Tobias Forskov Eriksen	Solevadvej 43		5690 Tommerup
Beboerne i:	Solevadvej 45		5690 Tommerup
Anette Bendiksen	Solevadvej 47		5690 Tommerup
Lennart Bruno Hummel	Solevadvej 49		5690 Tommerup
Nadia Brønserud Esmann og Thomas Esmann	Solevadvej 51		5690 Tommerup
Lars Handwerk	Solevadvej 53		5690 Tommerup
Søren Pedersen og Christina Poulsen	Solevadvej 21		5690 Tommerup
Marianne Frimann	Strandvej 52 a		5700 Svendborg
Hans Rasmussen	Fangelvej 75		5260 Odense S
Harda Bech	Langstedvej 63		5690 Tommerup
Jes Jørgensen	Ryttergade 26		5690 Tommerup
Jørgen Poulsen	Solevadvej 55		5690 Tommerup

Kristiane Nielsen	Ryttergade 20		5690 Tommerup
Jan Rosenlund	Frankfrivej 4		5690 Tommerup
Jens Larsen	Assensvej 320		5250 Odense SV

8 Miljøvurdering

Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om godkendelse af husdyrbruget på landbrugsejendommen, Solevadvej 35, 5690 Tommerup, opfylder kravene, som gælder for de forhold, der er angivet i listen herunder. Listen er skrevet ud fra husdyrgodkendelsesloven og vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international beskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer.
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier.

Det skal vurderes, om husdyrbruget lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet lugt, fosfor og nitrat. Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning, hvor kommunen modtog den første version den 10. marts 2008 og 4. og sidste version den 19. januar 2010. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Den nuværende produktion har en midlertidig miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, meddelt af Tommerup Kommune i 2005. Godkendelsen blev påklaget og

Miljøklagenævnet afgjorde sagen i 2009 ved at gøre godkendelsen midlertidig og kræve, at et nyt projekt, som skulle indeholde løsninger for nogle af klagepunkterne, skulle indsendes senest august 2009. Assens Kommune har vurderet, at det fremsendte ansøgningsmateriale med senere rettelser i tilstrækkeligt omfang lever op til Miljøklagenævnets afgørelse af 30. maj 2009. I forbindelse med miljøvurderingen skal det også afgøres, om det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af, at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventet, og som kan accepteres indenfor rammerne af den gældende lovgivning.

Produktions- og ejerforhold

Der er søgt om miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af dyreholdet fra 433 DE bestående af 180 årskøer, 230 årsopdræt, 25 ammekøer, 3500 slagtesvin til 587,8 DE bestående af 328 årskøer og 328 årsopdræt af stor race efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der ønskes opført ny kostald og ny gyllebeholder med fast overdækning.

Husdyrgødningen udbringes på egne, forpagtede og aftalearealer. Solevadvej 35 ejes og drives af Ivan Schmidt Nielsen.

Den ansøgte ændring og udvidelse er omfattet af § 12 stk. 3 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven). Den eksisterende halmlade ønskes omdannet, og samtidig udvidet til i alt ca. 4700 m³, til kostald med præfabrikeret drænet gulv jf. Miljøstyrelsens teknologiblad af 30. juni 2010 eller andet staldsystem med tilsvarende eller lavere ammoniakfordampning. Der etableres malkerobotter. En ny siloplads ønskes etableret på ca. 3100 m².

Der er opmærksomhed på, at afstandskrav til naboskel (30 m) bliver overholdt med det ansøgte. Således vil der blive framuret et rum i den planlagte ny kostald, som alene vil blive brugt til opbevaring, og hvor der således ikke går dyr indenfor en afstand af min. 30 m. til skel.

Egen vandboring beliggende umiddelbart nord for stalden vil fremover alene blive brugt til markvanding. Der meddeles dispensation fra afstandskravet på 25 meter.

Med det ansøgte sløjfes produktionen af slagtesvin. Desuden nedlægges nabonære småkalvestalde og ensilageplads.

Gennem ansøgt etablering af ny gyllebeholder i landzone mulig-gøres hensigtsmæssig transport af gylle i lastbil for minimum 40 % af gyllen. Al gylle afgasses på Fangel Biogasanlæg inden udbringning på marker. Udvidelsen og ændringen ønskes gennemført i to etaper: Etape et gennemføres indenfor to år fra meddelelsesdatoen og omfatter ansøgte byggeri samt opførelse af ny gylletank. Dyreholdet ønskes på den første etape opbygget til 414,3 DE i form af 230 køer med 235 årsopdræt. Al husdyrgødningen udbringes på ejede og forpagtede arealer. Etape to gennemføres indenfor 5 år fra meddelelsesdatoen og omfatter en yderligere udvidelse til 587,8 DE (328 årskøer + 328 årsopdræt), hvor 175 DE gylle skal afsættes. I denne etape skal der ikke bygges, men besætningen alene udvikles til maksimal udnyttelse af den investerede stald fra første etape. Der planlægges p.t. for afsætning til biogasanlæg for de 175 DE. Der stilles vilkår om etapernes gennemførelsesdatoer og ammoniakemissionsniveau.

Husdyrbruget

Staldanlægget på Solevadvej 35, 5690 Tømmerup, drives som en selvstændig virksomhed med CHR.nr. 60898.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger i landzone. Eksisterende stalde ligger ca. 650 meter fra nærmeste byzone, ca. 1000 meter fra nærmeste samlede bebyggelse og ca. 30 meter fra nabobeboelse. Den nye kostald med malkerobotter etableres dels i eksisterende maskinhus og dels i nybygget forlængelse hertil. Der må ikke etableres stald og malkerum i den nordlige ende af maskinhuset, idet afstandskrav til naboskel (30 meter) skal overholdes. Der skal være en klar muret adskillelse mellem oplagsrum og stald/malkerum, så der ikke er tvivl om, at afstandskravet overholdes. Der meddeles indeholdt i denne godkendelse dispensation fra afstandskravet på 25 meter mellem stald og vandboring. Den nye overdækkede gyllebeholder ønskes placeret i åben land uden sammenhæng til ejendommens øvrige bygninger. Assens Kommune vurderer, at det er hensigtsmæssigt med den ansøgte placering af flere årsager.

- Al rågylle hentes med lastbil på ejendommen for at blive transporteret til Fangel Biogasanlæg til afgang. Når den afgassede gylle fragtes retur fra Fangel Biogas med lastbil vil det være hensigtsmæssigt at læsse en passende

del af tæt på udspretningsarealerne ved Brylle. Det vil spare transporter og give mindre transportgener for omgivelserne samt reducere brændstofforbruget og omkostningerne generelt til udbringning.

- Det vil blive afstemt sådan, at den mængde gylle, der aflæsses i ny gylletank på matr. nr. 17g Brylle By, Brylle passer til de arealer der ligger centralt herfor. Placeringen i åbent land er for at skåne naboer for unødige transport.
- Placeringen som foreslået vil genere omverdenen mindst. Hvis gyllen efter afgasning på biogasanlæg skal fragtes til ejendommen, skal den efterfølgende fragtes ud på arealerne igen med følgende ekstra gener for omverdenen.

Landskabelige forhold

Det nye byggeri indenfor det eksisterende byggefelt på ejendommen vil ikke påvirke det landskabelige indtryk væsentligt. Assens Kommune vurderer, at der ikke er nogen væsentlige landskabsinteresser, der taler imod placeringen af gylletanken det ansøgte sted. Gyllebeholderen bør graves så langt ned i jorden som muligt, og der bør stilles vilkår om skærmende beplantning, samt at beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Der stilles vilkår om fast overdækning.

Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet 365 dage om året. Produktionen vil foregå kontinuert. Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger.

Energiforbrug

Elforbruget stammer primært fra malkning og nedkøling af mælk. Der er regnet tilnærmelsesvis med en proportional opskrivning af forbruget, hvilket vurderes muligt med den udvikling der sker indenfor malkerobotter.

Brændstofforbruget forventes uændret grundet uændret arealtilliggende.

Energiforbrug	Før	Efter
El	180.000 kWh	Ca. 280.000 kWh
Brændstof	50.000 liter	Ca. 50.000 liter

Vandforbrug

Ejendommen er tilsluttet Brylle Vandværk, men bruger primært vand fra egen boring. Afstandskravet på 25 meter ikke kan overholdes. Assens Kommune dispenserer i denne godkendelse

fra afstandskravet på det vilkår, at der skal benyttes vandværksvand i husholdningen.

Der er tilladelse til indvinding af ca. 40.000 m³ årligt, men der anvendes i gennemsnit kun det halve.

Med baggrund i normtal fra "Håndbog i kvægbrug, 2007", kan beregnes et forventet vandforbrug for det ansøgte husdyrhold på ca. 12.700 m³.

Ca. 700 m³ heraf forventes at være til rengøring af malkeanlæg. Nedenstående tal er vedrørende forbrug af vandværksvand:

	Før	Efter
Vandforbrug:	4000 m ³	ca. 4000 m ³

Det ekstra vandforbrug med det ansøgte vil primært blive taget fra egen boring. Der er ingen vandmåler installeret, hvorfor der ikke kan gøres nærmere rede herfor.

Vand til vask af maskiner anslås til ca. 20 m³.

Spildevand

Rengøringsvand fra robotterne og vask af mælketank vil føres til gylletank, ca. 700 m³ årligt. Mængden er indregnet i kapacitetsberegningerne. Eventuelt saftafløb samt overfladevand fra eksisterende ensilageplads mod syd samt fra den ny siloplads føres til separate eksisterende tanke og udbringes efter gældende regler. Det indgår derfor ikke i beregninger over opbevaringskapacitet for husdyrgødning. Vand fra vaske- og fyldeplads, ca. 50 m³ årligt, føres til gylletank.

Husspildevand og sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til ny bundfældningstank og derfra videre gennem sandfang til dræn, som udmunder i Odense Å.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Eksisterende gylletanke er fra 1985 og 1989 og er begge tilmeldt ordning om 10-årig beholderkontrol. Beholderkontrol er foretaget.

Ny gylletank ønskes placeret på matr.nr. 17g Brylle By, Brylle.

Diameter: 32 m

Materialer: betonelementer beklædt med neutrale grålige søsten. Der stilles vilkår om nedgravning og skærmende beplantning. Jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03 kan følgende mængder af husdyrgødning beregnes:

Gylle:

310 køer x 22,81 m ³ /ko =	7110 m ³
245 kvier x 2,46 m ³ /ko =	600 m ³
I alt	7700 m ³

I alt opsamles ca. 8200 m³ i gyllebeholdere inkl. vand fra befæstet areal ved siloanlæg nord for fremtidig ungdyrstald. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet (9 måneder) er 6150 m³. Der er gylletanke på 6100 m³ på ejendommen. Kapacitet under spalterne er ikke medregnet. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Dybstrøelse:

18 køer x 15,18 t/ko =	275 t
70 småkalve x 0,96 t/dyr =	70 t
245 kvier x 4,38 t/dyr =	1075 t
I alt	1420 t

Det nuværende husdyrhold producerer ca. 5800 t. gylle og 2225 t. dybstrøelse.

Ammoniaktab fra stald og lager

Der er et generelt krav i 2008 om 20% reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystem (bedste stald og lagersystem) med normtal for 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE. I ansøgningen er der beregnet et samlet ammoniaktab på 3472,15 kg N/år. Der sker et fald i det samlede ammoniaktab på 1103,29 kg N/år, fordi, svineproduktionen nedlægges. Reduktionskravet på 20 % opfyldes ved:

- etablering af præ-fabrikerede drænedede gulve i ko-stald,
- direkte udbringning af 90 % dybstrøelse fra stald til direkte nedpløjning i mark, hvor normen 65 %,
- etablering af fast overdækning på ny gylletank

Det ansøgte giver anledning til en ammoniakfordampning, der er 325 kg N/år lavere end kravet om 20 % ammoniakreduktion foreskriver. Ansøger lever således op til reduktionskravet. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at ansøger i begge etaper overopfylder reduktionskravet fra 2008 og dermed opfylder reduktionskravet for 2009 og frem på 25 %. Der skal stilles vil-

kår om direkte udkørsel og nedpløjning af dybstrøelse. Der skal stilles vilkår om, at gulvet i den nye kostald er drænet gulv, og at gulvet skal skrubes 12 gange i døgnet.

Påvirkning af naturområder med ammoniak

Ifølge kortværket, som danner baggrund for beregninger i husdyrgodkendelse.dk er der et C-målsat hede/overdrev med en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år, som ligger 990 til 1400 meter fra produktionsanlægget. Området er også omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven. Området ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune. Der sker ingen merbelastning af området, tværtimod vil ammoniakafsætningen fra den ansøgte produktion være mindre end ammoniakafsætningen i nudrift. På den baggrund har Assens Kommune undladt at høre Faaborg-Midtfyn Kommunes Natur- og Miljøafdeling. Indenfor de 300 meter og 1000 meter af produktionsanlægget er der flere B-, C- og D-målsatte naturområder. En beregning i husdyrgodkendelse.dk viser, at ammoniakafsætningen vil blive mindre i ansøgt drift end i nudrift. Det ansøgte vil samlet set være en forbedring i forhold til ammoniakpåvirkning af disse naturområder. Assens Kommune vurderer, at der ikke på den baggrund skal stilles skærpede vilkår til ammoniakemissionen.

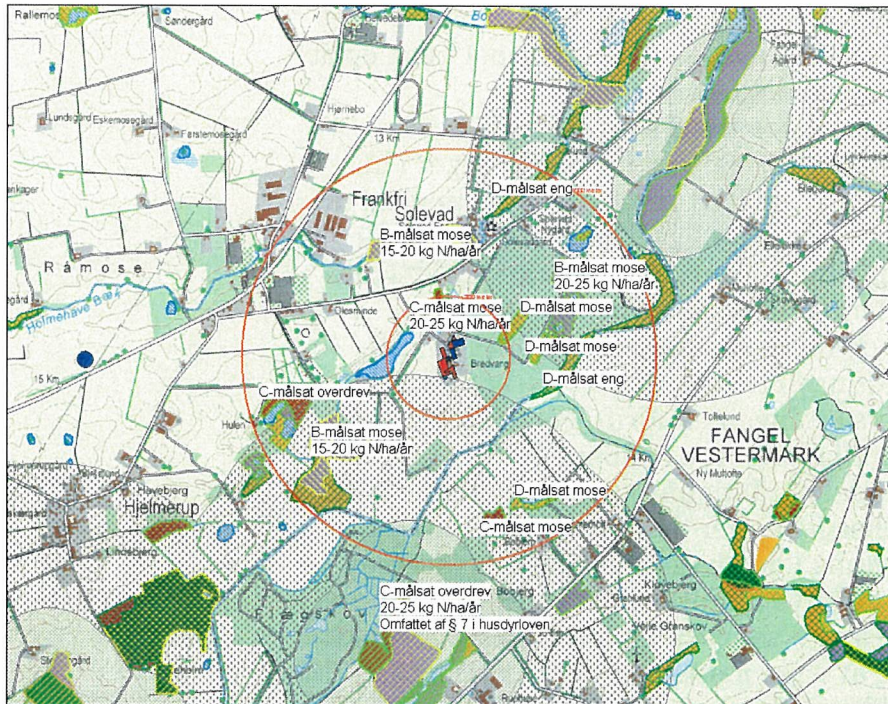

Fig 1: Naturområder indenfor 300 og 1000 meter af anlægget. Ingen af områder vil blive udsat for merbelastning med ammoniak fra den ansøgte produktion.

Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr, der er på stald. Der er fastsat en tålegrense for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig. I denne sag ses jf. lugtgeneregningen i ansøgningen, at alle genekriterier er overholdt. Der er beregnet en geneafstand til byzone på 438 meter. Nærmeste byzone, erhvervsområde i Frankfri, ligger mere end 600 meter fra anlægget. Der er beregnet en geneafstand til samlet bebyggelse på 291 meter. Nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 1000 meter fra anlægget. Der er beregnet en korrigeret geneafstand på 60,34 meter til nærmeste enkeltbolig i åben land. Nærmeste enkeltbolig ligger i en afstand af 54 meter. Selvom afstanden til nærmeste enkeltbolig er kortere end den korrigerede geneafstand, er lugtgenekriterierne overholdt, idet geneafstanden i nudrift er større, nemlig 83,61 meter i forhold til de 60 meter i ansøgt drift, samtidig med, at den vægtede gennemsnitsafstand fra enkeltbolig til

anlægget er større end 50 % af den korrigerede geneafstand. Der skal stilles vilkår om, at der i tilfælde, at der opstår større lugtgener, end det kan forventes, kan meddeles påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger.

Transport

Lastbiltransporter

Gennem Fangel Biogas afhentes al gylle med lukket tankbil. Det returneres afgasset på samme måde. Der medbringes 35 t pr læs.

Med det ansøgte afhentes 235 læs, hvoraf de 60 % (140 læs) returneres til ejendommens eksisterende gyllebeholdere og de 40 % (95 læs) til ny tank i landzone.

I nu-driften afhentes 165 læs, som alle returneres til ejendommens eksisterende gyllebeholdere.

Lastbiltransporter til og fra ejendommen med gylle kan på den baggrund beregnes at stige med 45 fra 330 til 375 læs. Fangel Biogas afhenter gyllen ca. hver 14. dag. Det vil pågå uændret over ca. en halv dag og starter fra kl. 7 om morgenen.

Gylletanken ønskes placeret som ansøgt, da den her er nem for lastbil at komme til (asfalteret vej at holde på), samt at videre husdyrgødningstransporter til arealer mod nord kan foregå ad en ikke tætbebygget rute.

Alle andre lastbiltransporter i forbindelse med kvægholdet afstemmes kapacitetsmæssigt.

Mælkeafhentning: uændret døgnet rundt hver anden dag.

Løsvarer: Uændret i dagtimerne 2 x gange pr måned.

Sækkevarer: Uændret i dagtimerne 1 x gang pr måned.

DAKA: Uændret ca. hver anden uge.

Grundet ophør med slagtesvineproduktionen ophører følgende transporter:

Foder: Ca. 25 transporter/år

Ind- og udlevering af grise: Ca. 75 transporter/år

Der vurderes netto at blive ca. 50 færre lastbiltransporter til og fra ejendommen.

Husdyrgødningstransporter

Ca. 90 % af husdyrgødningen udbringes om foråret og forventes at ske i perioden fra februar til juni.

Det resterende udbringes om efteråret.

Beregningen af husdyrgødningstransporter har udgangspunkt i gyllevogn på 20 tons/læs og udbringning af dybstrøelse med 18

t/læs. Dybstrøelsesstalden forventes tømt 2 gange om året. Hver tømning forventes at tage 1 dag.

På marken hvor gylletanken ønskes opført vil gyllen, ca. 700 t, blive udbragt med slangeudlægger.

Antal traktortransporter med husdyrgødning kan med det ansøgte beregnes at blive i alt ca. 455 pr. år fordelt på 375 med gylle og 80 med dybstrøelse.

Antal traktortransporter med husdyrgødning fra den nuværende produktion er i alt ca. 415 pr. år fordelt på ca. 290 med gylle og 125 med dybstrøelse.

Alle transporter søges tilrettelagt med så lille gene til følge for omgivelserne som muligt. F.eks. transporteres husdyrgødning, der skal ud på arealerne ved Borreby, ad Solevadvej ad den nordøstlige udkørsel.

Lørdag, søndag og helligdage køres ikke på marker, der ligger under 200 m fra byzonegrænsen. Fredag planlægges ikke udbringning efter middag.

Der vil være fokus på at holde vejene rene så vidt det muligt. Med ny gylletank bliver traktortransporterne fra ejendommen minimeret, da al gyllen til denne tank aflæsses fra lastbil direkte transporteret fra Fangel Biogasanlæg.

Det skal bemærkes, at antallet af halmtransporter reduceres med ca. en tredjedel grundet skiftet til gyllesystem i ko-stald. Det er ikke indregnet i opgørelsen over antallet af transporter. Modsat vil der være behov for en større produktion af egenproduceret grovfoder, primært majs, med følgende flere traktortransporter. Det vil så igen reducere kornarealet med følgende færre transporter herfra.

Samlet set vurderes antallet af transporter ikke at stige. Reelt forventes et mindre fald.

Transporter	Antal transporter/år - nudrift	Antal transporter/år - ansøgt drift
Gylle fra ejendommen	165	235
Gylle til ejendommen	165	140
Mælk	182	182
Sækkevarer	12	12
Løsvarer	24	24
DAKA	26	26
Svinefoder	25	0

Griseleverancer	75	0
Traktortransport – husdyrgødning	415	455
I alt årligt	1089	1074

Af opgørelsen ses et forventeligt mindre fald i transportantallet. Assens Kommune vurderer, at der ikke vil blive flere transportgener for omboende end i nudrift. Der skal på den baggrund ikke stilles særlige vilkår vedrørende transport.

Lys

Der vil alene være dæmpet natbelysning i kostalden af hensyn til sikker ko-trafik. Det vurderes ikke at være mere iøjnefaldende, end hvad eksisterende kostald i dag bevirker. Assens Kommune vurderer, at der ikke vil være lysgener for omboende.

Støj

De væsentligste støjkloder vurderes at være driftsstøj ved aflæsning af foder, foderblanding og mælkekøling, samt trafikstøj i forbindelse med husdyrgødning, grovfoder og majsensilering.

Malkning vil ske støjsvagt døgnet rundt. I forhold til nuværende malkestald vil denne aktivitet blive mere støjsvag.

Eventuel støj fra frø-tørring vil kunne høres svagt i de pågældende få dage det pågår.

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og alt i alt vurderes det ansøgte ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering.

Med det ansøgte flyttes aktiviteterne væk fra nabobeboelserne og må forventes at give færre nabogener. Der stilles vilkår om overholdelse af de vejledende støjgrænser fra Miljøstyrelsen.

Fluer

Fluer vil uændret bekæmpes efter behov i kalvebokse og dybstrøelsesafsnit. Behovet er begrænset. Der er elektrisk fluefanger i malkerum. Der stilles vilkår om fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Rotter

Ansøger har aftale med Mortalin om gennemgang af ejendommen ca. 4 gange årligt. Desuden bekæmpes rotter når der ellers er behov.

Udbringningsarealer

Husdyrgødning udbringes på egne, forpagtede og aftalearealer. Under ejendommen Solevadvej 35 drives i alt 244,97 egne og forpagtede arealer. Disse arealer godkendes sammen med produktionsanlægget i denne godkendelse. Der skal udsprede husdyrgødning fra de 414,3 DE i etape 1. Husdyrgødning fra de sidste 175 DE i etape 2 skal afsættes til biogasanlæg. Aftaler herom skal være bragt på plads inden etape 2 bringes til udførelse. Bliver afsætning til biogasanlæg mod forventning ikke en mulighed, skal der rådes over aftalearealer, som skal være vurderet eller godkendt efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven, inden etape 2 bringes til udførelse. Bilag 3 viser udbringningsarealerne. Vurdering af arealerne forholder sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. På egne og forpagtede arealer skal der årligt i alt udbringes husdyrgødning fra 414,3 DE. Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer, skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*. I denne godkendelse vurderes alene egne og forpagtede arealer. Aftalearealer skal vurderes og godkendes særskilt i miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over følgende sårbarhedsklasser:

- Nitratklasser (kystvand)
- Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand)
- Fosforoplade til Natura 2000 områder og lavbundsarealer.

Alle opgivne arealer i denne ansøgning ligger inden for en eller flere af ovennævnte sårbarhedsklasser. Det betyder, at arealerne er tildelt et beskyttelsesniveau, som medfører, at de som en gennemsnitsbetragtning ikke umiddelbart kan tåle maksimal tilførsel af husdyrgødning jf. de generelle bestemmelser for kvægbrug på 1,7 DE/ha, når det efterfølgende suppleres med handelsgødning til niveauet for den tildelte kvælstofkvote. Arealerne afvander til Odense Fjord og Seden Strand. (Habitatområde H94 og Fuglebeskyttelsesområde F75)

Seden Strand og Odense Fjord

Seden Strand og den nordvestlige del af Odense Fjord er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Odense Fjord (EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Odense Fjord er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Den nordvestlige del af fjorden har en højere målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Seden Strand/Odense Fjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften.

Høring af Odense Kommune

En del af udbringingsarealerne ligger i Odense Kommune, hvorfor Assens Kommune i følge husdyrgodkendelsesloven er forpligtet til at høre Odense Kommune i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Odense Kommune ønsker, at der stilles vilkår om, at der ikke udbringes husdyrgødning eller ske jordbehandling på mark 35-1 og 46-1, at markstakke ikke placeres indenfor 300meters afstand af Natura 2000-områder, A- eller B-målsatte områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt områder omfattet af husdyrlovens § 7, at hvis dele af udbringingsarealerne bliver udpeget som indsatsområde for nitrat, skal udvaskningen af nitrat fra rodzonen reduceres til højst 50 mg nitrat/l.

Nitrat til overfladevand

Alle arealer omfattet af denne godkendelse ligger nitratklasse 3. Der er beregnet en gennemsnitlig reduktionsprocent på 50 %. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er det beregnet at der ved det valgte virkemiddel til reduktion af kvælstofudvaskning, reduceret kvælstofnorm, skal stilles vilkår om en reduceret kvælstofnorm på 5,25 %. Udvasningen af N til overfladevand er beregnet til maksimalt (DE_{max}) at måtte være 53,60 kg N/ha. Det er beregnet, at udvasningen med den reducerede kvælstofnorm på 5,5 % vil blive på reelt 53,60 kg N/ha. DE_{max} er et udtryk for udvasningen i kg N/ha, hvis ansøger udbringer

præcist den maksimalt tilladte mængde husdyrgødning, svarende til 0,85 DE/ha. DEreel er et udtryk for udvaskningen i kg N/ha ved anvendelse af den mængde husdyrgødning, som ifølge ansøgningen skal udbringes pr. ha, nemlig 1,67 DE/ha, men hvor der medregnes de valgte virkemidler og det valgte sædskifte. I nudrift beregnes nitratudvaskningen til overfladevand til højst 58,4 kg N/ha/år. I ansøgt drift med 5,5 % reduceret kvælstofnorm eller 7 % ekstra efterafgrøder i forhold til efterafgrødegrundlaget end det de generelle regler foreskriver beregnes udvaskningen til 53,8 kg N/ha/år. Der bliver således tale om en mindre nitratudvaskning til overfladevand.

Nitrat til grundvand

Ca. 173 ha ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Der må ikke ske en merudvaskning af nitrat i disse områder, hvis nudriften giver anledning til en udvaskning på mere end 50 mg nitrat pr. liter. Udvasning af nitrat til grundvand på de marker, der ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde beregnes til at være fra 54 til 71 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift, hvilket er fra 3 til 6 mg mindre pr. liter end i nudrift. Der er udarbejdet en indsatsplan for grundvand i Assens Kommune. Ingen af markerne ligger indenfor indsatsplanens område. Udvasning af nitrat til grundvand falder i det ansøgte projekt i forholdt il i nudrift. Det ansøgte vil således være en forbedring i forhold til grundvandet. Der skal ikke på den baggrund stilles yderligere vilkår til reduktion af nitratudvaskning til grundvand.

Fosfor

Stort set alle udbringningsarealer ligger i oplandet til vandområder, der er overbelastet med fosfor, men langt den overvejende del af arealerne 239 ha ligger alligevel i fosforklasse 0 pga. lavt fosfortal. For arealerne i fosforklasse 0, er der ingen krav udover de generelle regler om et dyretryk på maksimalt 1,7 DE/ha for kvægbrug. Der kan ikke stilles vilkår på markniveau. Derfor beregner Husdyrgodkendelse.dk et gennemsnitligt krav for fosforoverskuddet for samtlige 244 ha. Ifølge beregningerne overholdes beskyttelsesniveauet, idet der er et lille fosforoverskud på 0,8 kg P/ha/år. Der tilføres årligt 26 kg P/ha/år med husdyrgødningen, og der fraføres gennemsnitligt 25,2 kg P/ha/år med afgrøderne. Nudriften giver anledning til et fosforoverskud på 4,5 kg P/ha/år. Der stilles vilkår om fosforba-

lance på ejendommens udbringningsarealer jf. beregningssystemet i husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af næringsstofferne påvirkning

Fra Miljøministeriets Vand- og Naturplaner er under områdebeskrivelser bl.a. oplyst, at hovedoplandet til Odense Fjord er på knapt 1200 km², hvor ca. 65 % svarende til 780 km² er landbrugsjord. Udbringningsarealerne omfattet af denne godkendelse indenfor oplandet til Odense Fjord udgør ca. 245 ha, hvilket er mindre end 1/2 % af landbrugsjorden. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområderne Lillebælt og Odense Fjord fra de aktuelle udbringningsarealer er ubetydelig. Da det herudover ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk kan godtgøres, at der ikke sker en merbelastning, men derimod en mindrebelastning af overfladevand og grundvand fra den ansøgte produktion, hvis der anvendes forskellige virkemidler, kan det ansøgte godkendes. Det ansøgte vurderes at være en forbedring i forhold til udvaskning af næringsstoffer i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen fra ansøgte produktion, hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug forringer mulighederne for opretholdelse af gunstig bevaringsstatus for de pågældende habitatområder.

Der skal stilles vilkår om reduceret kvælstofnorm på 5,5 % eller 7 % ekstra arealer i forhold til efterafgrødegrundlaget end det de generelle regler foreskriver, hvilket sikrer, at udvaskningsniveauet for nitrat ikke overskrides. Udvasningsberegninger ses som bilag 5.

Skrånende arealer

Ingen af udbringningsarealerne er skrånede ned mod naturområder med en hældning på 12 grader og derover. Assens Kommune vurderer derfor, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning af næringsstoffer til følsomt overfladevand. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår til begrænsning af dette.

§ 3-områder

Enkelte udbringningsarealer rager ind over områder beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven:

Mark 41-0, et lille område rager udover Tremosen, som er et C-målsat område. Mosen må ikke tilføres husdyrgødning og det skal iagttages, at der ikke opstår risiko for afstrømning fra de dyrkede arealer til mosen.

Mark 10-0, et lille område rager område rager udover et C-målsat overdrev. Overdrevet må ikke tilføres husdyrgødning, og det skal iagttages, at der ikke opstår risiko for afstrømning fra de dyrkede arealer til overdrevet.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit foretager vi en vurdering af, om der i tilstrækkeligt omfang er benyttet BAT. For § 12 husdyrbrugene skal redegørelsen som minimum indeholde følgende punkter

– Management

1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier

– Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:

2. Foder

3. Staldindretning

4. Forbrug af vand og energi

5. Opbevaring/behandling

6. Udbringning

Management

Ansøgers konsulent har redegjort således:” De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden ”Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen”, (GMP - Good Manufacturing Practice). Derved sikres at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.

”Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser”, orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's ”BAT reference documents” (BREFs), er gennemgået med henblik hvilke teknikker der er relevante med hensyn til minimering af ejendommens belastning af omgivelserne.

Ved gennemgang af denne og standarderne bag ”Godt Landmandsskab” skal følgende anføres:

- udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne,

- udarbejdelse af sprøjteplan, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuell behovsbaseret sprøjtning,
- udarbejdelse af sprøjtejournal,
- fordampning af ammoniak fra de to eksisterende gyllebeholdere imødegås ved at etablere og vedligeholde et naturligt flydelag på de to eksisterende beholdere, på den ny tank etableres fast overdækning,
- udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer, herunder direkte udbringning af min. 90 % af produceret dybstrøelse fra stald til mark,
- opmærksomhed på nedfældning af flydende husdyrgødning i bufferzone på ubevoksede arealer og til fodergræs

Den producerede gylle leveres til Fangel Biogas og returneres som afgasset gylle. Den afgassede gylle har en tyndere konsistens, hvorved den infiltrerer jorden hurtigere med mindre ammoniakfordampning til følge. Desuden er den totalt lugtfri ved udbringning.

Foder

Med hensyn til fodring udarbejdes foderplan af konsulent, som til stadighed søger at tilgodese produktionshensynet i forhold til miljøbelastningen. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Jf. aktuelt høringsmateriale fra Miljøstyrelsen vedr. "Vejledende BAT- Standardvilkår § 11 og § 12" for malkekvægbrug er et udkast til "Reduceret AAT og PBV tildeling til malkekøer" præsenteret. Da det kun er et udkast, og det ikke er færdigbehandlet, er det ikke vurderet nærmere i denne ansøgning. Udkastet har en række faglige mangler, som er blevet påpeget i høringsperioden, og som ikke er færdigbehandlet p.t.

Tilsvarende status gælder for fosfor. Jf. aktuelt høringsmateriale fra Miljøstyrelsen vedr. "Vejledende BAT- Standardvilkår § 11 og § 12" for malkekvægbrug fremgår det, at fosforoptimering ved kvægfodring ikke indgår ved fastlæggelse af BAT-krav på grund af manglende viden om foderets fosforfordøjelighed. Der skal derfor fortsat være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen.

Staldindretning

Til reduktion af ammoniakfordampningen er det valgt at etablere den ny kostald med faste drænedede gulve med skraber og ajle-afløb, jf. Miljøstyrelsens teknologiblade af 30. juni 2010. Denne stald har en ammoniakreduktionseffekt på 50 %. For eksisterende dybstrøelsesstald, som med det ansøgte skal anvendes til kvier, findes ikke teknologier til fastsættelse af BAT-emissionskrav jf. Miljøstyrelsens høringsudkast "Vejledende BAT-standardvilkår for konventionel produktion af malkekvæg i gyllesystemer" fra januar 2010. Der skal stilles vilkår om 12 skrabninger i døgnet.

Forbrug af vand og energi

Energibesparende foranstaltninger

Med det ansøgte sløjfes energikrævende mekanisk ventilation og fodringsanlæg i slagtesvinestalde på ca. 27.000 kWh.

Der er naturlig ventilation i alle fremtidige stalde. Der vil ikke være strømforbrugende mekanisk ventilation med det ansøgte bortset fra i alt maks. 4 ventilatorer. Disse aktiveres manuelt efter behov.

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter vil med det ansøgte være i forbindelse med malkning og mælkekøling.

Ved valg af malkebotter vil der blive taget hensyn til deres energiforbrug pr. tons udmalket mælk. Der pågår løbende afprøvninger på området f.eks. FARM-test nr. 17, 2004. Udviklingen vil blive fulgt.

Drikkevandet til køerne bruges til at køle mælken.

Der er varmegenindvinding fra eksisterende stald til opvarmning af stuehus. Stuehus opvarmes alene med dette. Det fortsætter.

Vaskeanlægget til mælketank og både eksisterende og kommende malkeanlæg er et CIP-anlæg. Anlægget er besparende mht. energi, vand og rengøringsmidler. Dette vil fortsat blive anvendt i forbindelse med malkebotterne.

Vakuumpumpen til malkeanlægget bliver frekvensstyret og dermed energibesparende.

Fodring i kostald foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldfodervogn.

Der er mulighed for frøgræs-tørring på ejendommen.

Udendørs belysning bliver med bevægelsessensorer. Logistikken i forbindelse med foderblanding er indrettet så afstanden

giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Gennem dagligt tilsyn sikres at de elektriske installationer fungerer optimalt.

Elforbruget registreres løbende.

Bedriften søges indrettet så der ikke forbruges mere end nødvendigt.

Der stilles vilkår om, at ejendommen skal gennemgås af energikonsulent med henblik på at finde mere energirigtige løsninger.

Vandbesparende foranstaltninger

Ved sløjfning af svinestald forsvinder tilhørende vandforbrug på ca. 2.200 m³ (22 m³/DE).

Ved valg af malkebotter vil der blive taget hensyn til deres vandforbrug pr. tons udmalket mælk. Der pågår løbende afprøvninger på området f.eks. FARM-test nr. 17, 2004. Udviklingen vil blive fulgt. Der forventes uændret vandforbrug pr. ko som følge af ændret malkesystem.

Vaskeanlægget til mælketank og malkeanlæg er i dag et CIP-anlæg, der genbruger vand og rengøringsmidler. Gennem påtænkt udvidelse af malkestald vil der blive sat fokus på anlæg, der fortsat forbruger mindst muligt vand i forhold til en fornuftig drift.

Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg vil blive genanvendt til vask af robotrum.

Derudover vil der gennem dagligt tilsyn blive observeret eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Det synes ikke muligt at foretage yderligere vandbesparende foranstaltninger, da det ikke vurderes at der forbruges mere end nødvendigt.

Opbevaring/behandling

Fordampning af ammoniak fra de to eksisterende gyllebeholdere imødegås ved at etablere og vedligeholde et naturligt flydelag. På den ny tank etableres fast overdækning.

Udbringning

Udbringning af husdyrgødning sker på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer,

herunder direkte udbringning af min. 90 % af produceret dybstrøelse fra stald til mark. Der er opmærksomhed på nedfældning af flydende husdyrgødning i bufferzone på ubevoksede arealer og til fodergræs. Assens Kommune stiller vilkår om, at gylle udbragt på sort jord og vedvarende græs skal nedfældes.

Assens Kommunes vurdering af BAT

Det er Assens Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt i rimeligt omfang inddrager anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi som vurderet under de enkelte punkter. Den valgte staldteknologi er BAT og det ses også, at ammoniakfordampningen begrænses udover niveauet for det generelle reduktionskrav.

0-alternativ

0-alternativet til den ansøgte produktion er uændret dyrehold, men hvor kalvehytter og ensilageplads flyttes jf. afgørelse fra Miljøklagenævnet. Der er i forvejen et betydeligt dyrehold på ejendommen med dertil hørende ammoniakfordampning. Sker udvidelsen og ændringen ikke kan den nuværende godkendte produktion fortsætte. En del af staldene er dog nedslidte og trænger til renovering også af hensyn til dyrevelfærd. Samlet sker der en reduktion i ammoniakfordampningen ved ændringen/udvidelsen og der stilles vilkår til næringsstofudvaskningen, så denne mindskes i forhold til nudrift.

9 Sammenfatning

Assens Kommune vurderer, at det ansøgte kan godkendes og gennemføres under forudsætning af, at der stilles særlige vilkår som angivet under de enkelte vurderingspunkter.

10 Partshøring og offentlighed

Assens Kommune har orienteret beboere indenfor det beregnede konsekvensområde. Da ejendommen i forvejen har en kap. 5-godkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven er ændringen og udvidelsen omfattet af offentlighedsbestemmelserne efter § 12 stk. 3, hvilket betyder, at udkastet ikke skal i 6 ugers høring. Nærmeste naboer, som er kommet med indsigelser har haft udkastet til gennemsyn, inden endelig godkendelse meddeles. I den forbindelse kom bemærkninger fra én. Dette har givet anledning til ændring af vilkår 3.7.2. Endelig godkendelse annonceres i Fol-

kebladet og offentliggøres samtidig på www.assens.dk med en klagefrist på 4 uger.

Dorthe Toft
Agronom

